

Dosarul nr. 2ra-1637/20

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul central (jud. C. Prisacari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Agenția Servicii Publice,

în cauza civilă, la cererea depusă de către Talifa Egovitina cu privire la
constatarea faptului cu valoare juridică,

împotriva deciziei din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
respins apelul declarat de către Agenția Servicii Publice și a fost menținută hotărârea
din 06 decembrie 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul central,

constată:

La 24 octombrie 2019 Talifa Egovitina a depus cerere cu privire la constatarea
faptului cu valoare juridică.

În motivarea cererii petiționara a indicat că, s-a născut la 15 decembrie 1948
în s. Șiriuț, r-nul Edineț, având ca părinți, tatăl Timofei Gherman și mama Anastasia
Gherman, fapt care a fost înregistrat la Primăria s. Șiriuț, r-nul Edineț.

A menționat că, tatăl său Timofei Gherman s-a născut la 05 februarie 1924 în
s. Șirăuți, r-nul Briceni și a decedat la 10 iulie 2003, în or. Dubăsari, fapt confirmat
prin duplicatul certificatului de deces DC-IV 1759342, eliberat la 08 octombrie 2019
de către Serviciul stare civilă Dubăsari.

A susținut că, la 15 octombrie 2019 s-a adresat la Agenția Servicii Publice,
Serviciul Stare Civilă Briceni cu o cerere, prin care a solicitat eliberarea certificatului
de naștere al tatălui său, însă la 17 octombrie 2019 i-a fost refuzată eliberarea
certificatului de naștere în legătură cu lipsa acestuia.

A afirmat că, conform avizului privind constatarea lipsei actului de stare
civilă, eliberat de către Serviciul Stare Civilă Briceni, registrul pe anul 1924 nu s-a
păstrat și actul de naștere al lui Timofei Gherman, născut la 05 februarie 1924, în
s.Șirăuți, r-nul Briceni, nu a fost identificat.

A relevat că, constatarea faptului înregistrării nașterii lui Timofei Gherman
este necesară pentru a-și perfecta documentele pentru redobândirea cetățeniei

române.

A solicitat constatarea faptului înregistrării nașterii lui Timofei Gherman, născut la 05 februarie 1924 în s. Șirăuți, r-nul Briceni.

La 06 decembrie 2019 Talifa Egovitina a depus o cerere cu privire la completarea temeiului acțiunii, în care a indicat că, conform datelor din Registrul de conturi al gospodăriilor comitetului executiv al s. Slobodca-Șirăuți, r-nul Lipcani, pentru anii 1947-1949 din contul personal al lui Andrei Vasile Gherman rezultă că, în familia lui Andrei Vasile Gherman, născut în anul 1901 și Maria Andrei Gherman, născută în anul 1902 s-au născut doi copii, feciorul Timofei, anul nașterii 1924 și fiica Valentina, anul nașterii 1939.

A menționat că, prin livretul militar nr. 1658296, eliberat pe numele lui Timofei Andreevici Gherman la 20 august 1964, la fel, se confirmă că, Timofei Gherman s-a născut la 20 august 1924.

A solicitat constatarea faptului nașterii lui Timofei Gherman la 05 februarie 1924 în satul Șirăuți, raionul Briceni, de la părinții Andrei Vasile Gherman și Maria Andrei Gherman.

Prin hotărârea din 06 decembrie 2019 a Judecătorei Edineț, sediul central, cererea depusă de către Talifa Egovitina a fost admisă și a fost constatat faptul nașterii lui Timofei Gherman la 05 februarie 1924, în satul Șirăuți, raionul Briceni, Republica Moldova, de la părinții, tatăl – Andrei Gherman și mama – Maria Gherman.

La 30 decembrie 2019 Agenția Servicii Publice a declarat apel nemotivat, iar la 25 februarie 2020 a declarat apel motivat împotriva hotărârea primei instanțe, solicitând admiterea acestuia și modificarea hotărârii primei instanțe în partea ce ține de includerea lui Andrei Gherman în calitate de tată al lui Timofei Gherman, excluzând din aceasta, fiind constatat faptul nașterii lui Timofei Gherman la 05 februarie 1924, în satul Șirăuți, mama fiind Maria Gherman.

Prin decizia din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de către Agenția Servicii Publice și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a reținut că, în temeiul art. 279 alin. (1) lit. a), 281 alin. (2) lit.c) și 282 alin. (1) lit. a) și b) CPC și art. 3 alin. (1) și (2), 4 alin. (2), 20, 21 alin.(1) și 30 alin. (1) din Legea nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă raportate circumstanțelor cauzei, prima instanță a stabilit cu certitudine că, Timofei Gherman s-a născut la 05 februarie 1924 în satul Șirăuți, raionul Briceni, Republica Moldova, de la părinții: tatăl – Andrei Gherman și mama – Maria Gherman.

În aceeași ordine de idei, vizavi de cerința petiționarei cu privire la constatarea faptului nașterii lui Timofei Gherman de la tatăl Andrei Gherman, instanța de apel a conchis că, prima instanță justificat a reiterat faptul că, pe lângă cele indicate în extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor din satul Slobodca-Șirăuți, r-nul Lipcani pentru anii 1947-1949 și, anume, capul familiei era Andrei Vasile Gherman (anul nașterii 1901), soția Maria Andrei Gherman (anul nașterii 1902) și copiii Timofei Gherman (anul nașterii 1924) și Valentina Gherman (anul nașterii 1939), faptul dat este confirmat însuși prin actele de stare civilă, în care a fost fixat în mod expres patronimicul lui Timofei Gherman și, anume, adeverința de naștere pe

numele petiționarei Talifa Egovitina, de unde rezultă expres numele/prenumele/patronimicul tatălui său – Timofei Andrei Gherman (f. d. 7, vizionată în original în ședința de judecată), certificatul de deces eliberat pe numele lui Timofei Gherman, unde la rubrica patronimic este indicat Andrei (f. d. 8, vizionat în original în ședința de judecată), precum și livretul militar eliberat pe numele lui Timofei Gherman, unde la rubrica patronimic este indicat Andrei (f. d. 38, vizionat în original în ședința de judecată). Or, în atare circumstanțe, prima instanță a constatat cu justețe că, au fost prezentate probe pertinente și concludente, care justifică pe deplin cerința petiționarei cu privire la constatarea faptului nașterii lui Timofei Gherman de tatăl Andrei Gherman, neexistând careva dubii în privința acestui fapt.

Astfel, instanța de apel a menționat că, nu pot fi reținute argumentele apelantului indicate în cererea de apel, acestea fiind neîntemeiate, declarative și neprobate prin careva probe pertinente și concludente, or, în conformitate cu art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temelie al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

La 08 octombrie 2020 Agenția Servicii Publice a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărâri primei instanțe în partea ce ține de includerea lui Andrei Gherman în calitate de tată al lui Timofei Gherman, excluzând din aceasta, fiind constatat faptul nașterii lui Timofei Gherman la 05 februarie 1924, în satul Șirăuți, mama fiind Maria Gherman.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, fiind emisă contrar împrejurărilor cauzei, ca urmare unei aprecieri arbitrare a probelor de către instanța judecătorească și cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

A menționat că, înscrierea datelor despre părinți în actul de naștere a copilului se efectuează în corespundere cu prevederile art. 23 din Legea nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă.

A susținut că, este imperceptibilă constatarea instanței de judecată în lipsa unui act de căsătorie, a unei declarații de stabilire a paternității sau a hotărârii judecătorești privind stabilirea paternității – includerea lui Andrei Gherman ca fiind tatăl lui Timofei Gherman.

A afirmat că, pentru a fi inclus în calitate de tată în actul de naștere urmează a se dovedi că, copilul a rezultat din relațiile întreținute de presupusul tată și persoana inclusă ca mamă în actul de naștere, fapt ce nu poate fi probat atâta timp cât nu a fost prezentat un act de căsătorie, o declarație de stabilire a paternității sau o hotărâre judecătorească privind constatarea faptului recunoașterii paternității.

A relevat că, în lipsa actelor ce ar dovedi faptul că, Timofei Gherman îl avea ca tată pe Andrei Gherman, Agenția Servicii Publice este în imposibilitate legală de a-l introduce în calitate de tată pe ultimul, la caz, fiind necesară constatarea faptului nașterii lui Timofei Gherman, mama fiind Maria Gherman.

A notat că, instanțele judecătorești au făcut referire la extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor, adeverința de naștere pe numele petiționarei Talifa Egovitina, certificatul de deces pe numele lui Timofei Gherman și livretul militar pe

numele lui Timofei Gherman, dar nu au făcut referire la actul de căsătorie între Andrei Gherman și Maria Gherman sau la o declarație privind stabilirea paternității.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei contestate la 12 august 2020, iar la 17 august 2020 recurentul a recepționat-o, fapt confirmat prin avizul de recepție a acesteia (f. d. 99).

Astfel, recursul declarat la 08 octombrie 2020 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Agenția Servicii Publice nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Agenția Servicii Publice, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Agenția Servicii Publice ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Agenția Servicii Publice se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic